

MINES.B

Federácia európskych
banských ciest sv. Barbory

✂ PORTFÓLIO ✂

Center za upravljanje
z dediščino živega srebra
Central Mercury Heritage
Management Centre

Le Bassin du Caézar
WAZENHILL

Čo je MINES.B?

Federácia európskych banských ciest sv. Barbory (MINES.B) spája partnerov, odhodlane pracujúcich na projektoch turisticko-kultúrnych trás, so zámerom oživiť, modernizovať a prezentovať potenciál území, ktoré zohrali dôležitú úlohu v európskej banskej histórii.

V centre pozornosti MINES.B je hmotné a nehmotné **banské dedičstvo**.

Partneri MINES.B sa zaviazali sprístupniť významné banské dedičstvo tým, že vytvorili pešie a cyklistické trasy v duchu **pomalého a ekologického cestovného ruchu**. Charakteristickým znakom je, že trasy vedú cez historicky významné banské lokality Európy.

Hlavným cieľom federácie MINES.B je

**zachovať históriu mužov a žien v
baníctve a banskom dedičstve,**

Ich životy formovala banská činnosť a určovala
rytmus ich dní. Cieľom je zozbierať vzácne a
dôležité časti vývoja ľudstva, ktoré prispievajú k
budovaniu

spoločnej európskej identity.

Heslá prezentujúce zámery a činnosti MINES.B:

- **spolupráca medzi** partnermi;
- **posilnenie pamäti**, histórie a európskeho dedičstva spojeného so životom v bani;
- **kultúrno-vzdelávacie výmeny** pre mladých Európanov s cieľom odovzdať vedomosti, históriu a tradície spojené s veľkolepým banským príbehom;
- **súčasná kultúra a umelecká tvorba** cez tvorbu spoločných kultúrnych podujatí, spojených s hudbou a umením, ktoré vdýchnu nový život najvýznamnejším miestam banskej histórie;
- **cestovný ruch a trvalo udržateľný kultúrny** rozvoj podporujúci ekologickú mobilitu zlepšovaním peších a cyklistických trás a chodníkov, ktoré vedú starými banskými cestami uprostred jedinečného svetového prírodného dedičstva.

PARTNERI MINES.B:

Fondazione Cammino Minerario di Santa Barbara Sardínia, Taliansko

Nadáciu Cammino Minerario di Santa Barbara tvorí združenie 25 obcí, 2 diecéz a dobrovoľné združenie. Pôsobí na juhozápade ostrova Sardínia (Taliansko). Realizuje projekty obnovy nevyužívaných banských lokalít a starých banských ciest. Využíva animačné aktivity súvisiace s hudbou, umením a kultúrou. Nadácia vytvorila **500 km dlhú trasu**. Možno ju prejsť v **30 etapách** po chodníkoch pôvodne určených pre mulice, vozy a po poľných cestách, ktoré kopírujú starobylé banské cesty **v Geominerálnom historickom a environmentálnom parku Sardínie**. Cestou návštevník objavuje miesta, ktoré tvorili slávnú históriu baníctva na Sardínii, v Taliansku a v Európe: od bane Monteponi po Montevecchio, od Serbariu po Rosas, Monti Mannu, Bacu Abis a ďalšie.

Pamäť, identita a pomalý turizmus sú kľúčovými slovami neutíchajúcej práce s cieľom zapojiť mladých ľudí do zvelaďovania hmotného a nehmotného dedičstva územia, v ktorom žijú, a znovuobjavovania Sardínie ako križovatky Stredomoria, miesta stretnutia národov, civilizácií a dejín.

Comarca Andorra-Sierra de Arcos

Teruel, Španielsko

Región Andorra-Sierra de Arcostvoria mestá Alacón, Alloza, Andorra, Ariño, Crivillén, Ejulve, Estercuel, Gargallo a Oliete. Nachádza sa na severe provincie Teruel. Toto územie je bohatou krajinou s výraznými kontrastmi, kde sa stretáva paleontológia, archeológia, architektúra, umenie a tradície v neobyčajnom prírodnom a geologickom prostredí.

Tu môžete spoznať bohaté a jedinečné **banské dedičstvo** mestečka Ariño, či **banské múzeum** oblasti Andorra-Sierra de Arcos, **MWINAS**. Vychutnajte si jazdu autom po ceste The Silent Route s panoramatickými výhľadmi, alebo objavte jeho prírodu na chodníkoch a trasách pre horské bicykle, ako napríklad Masías de Ejulve. Načerpajte silu relaxovaním v kúpeľoch Ariño alebo ochutnávkou miestnej gastronómie.

Hospodárstvo tejto oblasti je tradične späté s ťažbou uhlia a lignitu, využívaných ako palivo Andorskej elektrárne. Priemyselné dedičstvo krajiny môžete vidieť v našom banskom múzeu MWINAS. Jedným z cieľov tejto inštitúcie je nadväzovanie kontaktov s inými organizáciami, ktoré sa tiež venujú zachovaniu banského dedičstva, jeho zveľadovaniu a kultúrnej a turistickej revitalizácii. Jeden z najnovších projektov spája banské dedičstvo so zeleným a udržateľným cestovným ruchom. Prepája všetky miesta s banskými pozostatkami prostredníctvom turistických a cyklistických trás. Projekt sa nazýva **Caminos Mineros (CM)** a bol inšpirovaný federáciou MINES.B a talianskym projektom Cammino Minerario di Santa Barbara.

Idrija Mercury Heritage Management Centre

Idrija, Slovinsko

“**Dedičstvo ortuti. Almadén a Idrija**“ sú od roku 2012 zapísané na Zozname svetového dedičstva UNESCO. V banskej lokalite Almadén (Španielsko) sa ortuť ťažila už v staroveku a v najstaršom banskom meste v Slovinsku, v Idriji, sa prvýkrát našla v roku 1490. Lokalita svetového dedičstva Idrija zahŕňa dedičstvo baní a banských činností - ložisko ortuťovej rudy, podzemné šachty, štôlne, vchody do baní, administratívne budovy, hutu, sklady ortute a pšenice, obytné domy, školské budovy, kostoly a cesty používané na prepravu ortuti.

Toto dedičstvo predstavuje dôležitý aspekt histórie, kultúry a identity regiónu a je hmatateľným spojením s minulosťou. Snaha o **zachovanie banského dedičstva Idrije** presahuje rámec fyzickej ochrany historických pamiatok a artefaktov. Zahŕňa aj **propagáciu zodpovedného cestovného ruchu**, rozvoj **vzdelávacích programov** a zapájanie miestnych komunít.

Slovinská vláda zriadila Centrum pre správu dedičstva ortuti v Idriji, s cieľom zabezpečiť integrované a udržateľné riadenie kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt s ním spojených. Centrum sa zapojilo do projektu **Európske banské cesty svätej Barbory** vstupom do federácie MINES.B.

Mission Bassin Minier (MBM)

Nord-Pas de Calais, Francúzsko

Združenie **Mission Bassin Minier (MBM)** bolo zriadené rozhodnutím francúzskej vlády v roku 2000. Pomáha miestnym a regionálnym samosprávnym orgánom pri opätovnej **obnove miest** a **trvalo udržateľnej revitalizácii uhoľných polí**.

Od roku 2012 je banská panva Nord-Pas de Calais zapísaná na Zoznam svetového dedičstva **UNESCO**. Jej "živá a rozvíjajúca sa kultúrna krajina" je pre ľudstvo pokladom.

Medzi úlohy MBM patrí **ochrana a propagácia banského dedičstva** a implementácia programových opatrení (t. j. územné plánovanie, regenerácia miest, obnova baníckych sídlisk, rozvoj "zeleného pásu" uhoľných polí, príprava štúdií a expertíz na revitalizáciu a opätovné využitie uzavretých uhoľných jám, bývalých banských železničných tratí a ďalšie).

Jedným z najdôležitejších cieľov Mission Bassin Minier je vzdelávanie miestneho obyvateľstva a ich oboznámenie s bohatým banským dedičstvom banskej panvy Nord-Pas de Calais.

CHRÁM SVATÉ BARBORY

Cathedral of Saint Barbara

Kutná Hora, Česká republika

Starobylé **stříborné banské mesto Kutná Hora** je jedným z historicky najvýznamnejších miest v Českej republike.

Chrám svätej Barbory je rímskokatolícky kostol zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva **UNESCO** spolu s historickým centrom Kutnej Hory a chrámom Nanebovzatia Panny Márie a svätého Jána Krstiteľa v Kutnej Hore - Sedlec. Katedrála je zasvätená **Panne Barbore**, ranokresťanskej mučeníčke a **patrónke baníkov**.

Prvé práce súvisiace s konštrukciami stavby sú spojené so slávnou Parlerovou stavebnou dielňou. Výstavbou katedrály bola poverená v roku 1388. Činnosť tejto dielne dopĺňali práce mnohých ďalších dômyselných umelcov a staviteľov, okrem iných aj slávneho Benedikta Rieda. Je autorom tzv. empory (vnútornej galérie na prvom poschodí katedrály), návrhu nezameniteľných stanových striech a hviezdicovej klenby nad hlavnou loďou katedrály. Dnešná podoba katedrály pochádza z 19. a 20. storočia, kedy kostol prešiel rozsiahlou rekonštrukciou a celkovou obnovou. Chrám svätej Barbory je vo vlastníctve rímskokatolíckej farnosti - Arcibiskupstvo Kutná Hora.

Le Bois du Cazier

Marcinelle, Belgicko

Le Bois du Cazier je bývalá uhoľná baňa, ktorá sa nachádza neďaleko Charleroi na juhu Belgicka v zelenom údolí medzi tromi haldami.

V súčasnosti je **múzeom** uhlia, železa a skla. Viac ako 60 000 návštevníkov ročne sa tu dozvie o **príbahu industrializácie Valónska o práci a živote baníkov**, o katastrofe z 8. augusta 1956 a o prírode na 25 hektároch zalesneného územia.

Od roku 2012 je Le Bois du Cazier spolu s ďalšími tromi významnými banskými lokalitami Valónska zapísaný na Zozname svetového dedičstva **UNESCO**. Od roku 2018 je uznaná za európske dedičstvo.

Le Bois du Cazier je múzeum zapojené do rôznych programov. Je tiež tzv. *miestom svedomia* s cieľom premeniť spomienky na činy. Prostredníctvom prehliadok so sprievodcom, vzdelávacích aktivít, dočasných výstav, podujatí, kolokvií a seminárov, vychováva informovaných a angažovaných občanov, ktorí sa zaujímajú o súčasné témy, ako sú bezpečnosť pri práci, fenomén migrácie či starostlivosť o životné prostredie.

Les Sentiers des Grande Randonnée - GR412

Namur, Belgicko

Trasa **GR412** vznikla ako **pocťá baníkom**, ktorí pracovali v baniach v tomto regióne Belgicka. **Trasa** je dlhá takmer **300 kilometrov** a vedie z Bernissartu do Blegny-Mine cez banské oblasti Borinage, Center, Charleroi a Liège.

GR412 má svoje číslo podľa dátumu dňa svätej Barbory (4. december), ktorý je sviatkom vďačnosti baníkov. Od hasičskej stanice Bernissart po baňu Blegny, čo je viac ako 300 kilometrov pešej turistiky, vás GR412 prevedie **pozdĺž "Valónskej truskovej reťaze"**. Trasa dnes patrí k najkrajším vo Valónsku.

Tieto **človekom vytvorené kopce**, pozostatky činnosti banského priemyslu z 19. a 20. storočia, sa dnes považujú za **prírodné a historické pamiatky**. Na úpäť truskových hald je možné objaviť a spoznávať symbolické miesta, ako sú **Grand-Hornu, Bois-du-Luc, Bois du Cazier a Blegny-Mine**, ako aj ďalšie miesta spojené so spomienkou na mužov, ženy a deti baní, ktorí prispeli k rozvoju Belgicka počas priemyselnej revolúcie. Prechádzate sa po vodných cestách, stavidlách, výťahoch, chodníkoch a koľajniciach, ktoré boli kedysi železničnými traťami a "priemyselnými katedrálami". Za truskovými haldami prechádza chodník GR412 cez biologicky veľmi zaujímavé lokality, obývané formami života, ktoré nás vracajú k prírode na miestach, kde by sme to nečakali.

Barborská cesta

Banská Bystrica, Slovenská republika

Barborská cesta je náučno-poznávacia **turistická trasa** dlhá takmer **200 km**. **Prepája najvýznamnejšie banské mestá a lokality** stredného Slovenska. Je projektom občianskeho združenia Banský Región – Terra Montanae, ktoré združuje subjekty ako samosprávy, podnikatelia, organizácie cestovného ruchu, cirkev, banícke spolky, školy, univerzity a fyzické osoby.

História systematickej banskej činnosti, hutníctva, razenia mincí, spracovania medi sa datuje do 10. storočia. Po vzniku Uhorska prichádzali Nemci a Flámi so znalosťou efektívnych banských metód, ktoré naučili aj domáce obyvateľstvo. **Vďaka banskej činnosti** sa región stal **jednou z najvýznamnejších križovatiek obchodných ciest** v Európe a sídlom prvej technickej (banskej) univerzity na svete (1763). Časť územia okolo mesta Banská Štiavnica je od roku 1993 zapísaná na Zozname svetového a prírodného dedičstva **UNESCO**.

Trasa Barborskej cesty sprístupňuje miestnym aj návštevníkom lokality a dedičstvo spojené s baníctvom, prezentované ako jeden celok vo svojich súvislostiach a v kontexte vplyvu na vývoj Slovenska za posledných 500 rokov. Snahou projektu je **oživiť a rozvíjať banské dedičstvo multinárodného a multikultúrneho prostredia** v srdci dnešnej Európy.

NAŠI ČLENOVIA:

Center za upravljanje
z dediščino živega srebra
IDRIJA Mercury Heritage
Management Centre

CHRÁM SVATÉ BARBORY

mission
bassin minier
NORD - PAS DE CALAIS

Le Bois du Cazier
MARCINELLE

Pre viac informácií o možnostiach členstva navštívte:

<https://www.minesb.eu/>

alebo nás kontaktujte na email:

segreteria@minesb.eu

